

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۳ این دو بیت ناظر به این مفهوم است که هیچ دشمنی را نباید براساس ظواهرش قضاوت کرد؛ چراکه عنکبوت خرد و ضعیف هم با تار استوارش می‌تواند خطرناک باشد.
۲. گزینه ۲ مفهوم آیه شریفه در مورد حیات پس از شهادت جهادگران فی سبیل‌الله است، که مردم نباید آن‌ها را مردگانی معمولی بپندارند. این مفهوم زیبا در بیت گزینه ۲، به خوبی دیده می‌شود که شهادت من باعث حیات و زندگی می‌گردد.
۳. گزینه ۴ جناس ← لعل و نعل
استعاره ← دل خاک: اضافه استعاری
تشبیه ← همه تیغ و ساعد از خون مانند لعل بود.
۴. گزینه ۳ در گزینه (۳) اجزای کلام در جای اصلی خود قرار گرفته‌اند.
در گزینه (۱) «کمر» بعد از فعل خود آمده است و شیوه بلاغی محسوب می‌شود.
در گزینه (۲): «ابرش» و «گرد» بعد از افعال خود آمده‌اند و شیوه بلاغی دارند.
در گزینه (۴): «راست» بعد از فعل خود آمده است و شیوه بلاغی محسوب می‌شود.
۵. گزینه ۱ «هرس» به معنای پیراستن گیاه است درحالی‌که «حرس» برای این جمله مناسب است و به معنای نگهبان زندان است.
۶. گزینه ۲ ویرایش معانی نادرست: خدنگ: نوعی تیر / فسوس: مسخره کردن
۷. گزینه ۲ در بیت گزینه ۲، پسته نهاد است اما سایر گزینه‌ها زخمی، طالع و آشنا مسند هستند و بر سایر اجزای جمله مقدم شده‌اند.
۸. گزینه ۳ املا صحیح کلمه «مزیح» است.
۹. گزینه ۱ هم‌اورد تو
۱۰. گزینه ۲ در گزینه ۲ «قلب» در معنای «دل» عضوی از بدن آمده است که می‌توان با دقتی بر روی آرایه ایهام تناسب قلب را با توجه به وجود کلمه «کیما» در معنای سکه قلبی هم پذیرفت. اما در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ قلب در معنای مرکز و میانه سپاه آمده است.
نکته: از معانی دیگر واژه قلب می‌توان به دگرگونی، واژگون شدن، فریب و مکر و حيله هم اشاره کرد.
۱۱. گزینه ۱ ترجمه صحیح: این پدیده‌ای است که باران ماهی نامیده می‌شود.
زیرا «هذه» مبتدا است و اسم بدون «أل» بعد از آن خبر است.
۱۲. گزینه ۱ زیرا التمارین جمع مکسر غیرعاقل است که از نظر اجرای قواعد مفرد مؤنث به حساب می‌آید؛ پس اسم اشاره آن باید به صورت مفرد مؤنث باشد و «هذه» درست است.
۱۳. گزینه ۳ باتوجه به این‌که «عَبَّيْن» مفردش «عَبَّيْن» و مؤنث مجازی است، پس «انْتَبَيْن» صحیح می‌باشد.
۱۴. گزینه ۱ در گزینه ۲، «لا تَسْتَقْبِلْنَ» فعل مضارع منفی است. در گزینه ۳، «أَوْجَدْنَا» فعل ماضی است. در گزینه ۴، «ما تَشَارَكْنَ» فعل ماضی منفی است.
۱۵. گزینه ۳ زیرا طبق نکته: اسم اشاره در اول عبارت + اسم بدون (أل) ← اسم بدون (أل) خبر است.
در گزینه‌های دیگر به ترتیب «فی المصَف»، «أَمْهَات»، «بقرء آن در سَهْمَا» خبر می‌باشد.
۱۶. گزینه ۱ زیرا تنها فعل مزید در این عبارت، «تَغَيَّرْتُ» می‌باشد.
نکته: اجتهاد مصدر و اسم است.
۱۷. گزینه ۱ گزینه‌های ۲ و ۴، موصوف و صفت هستند. در گزینه ۳، هم، «اسم اشاره» نمی‌تواند مضاف شود.
۱۸. گزینه ۴ در گزینه ۱، ضمیر «ها» مناسب «الوالد» نیست. در گزینه ۲، فعل «اسْتَفْرَن» مناسب «أولاد» نیست و در گزینه ۳، فعل برای «کهرباء» مذکر آمده است؛ در صورتی که «کهرباء» مؤنث است.
۱۹. گزینه ۲ «آن دختران در درس‌هایشان موفقند و ما پسرها هم موفقیم»
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱) طالبان و همچنین ضمیر (هما) مثنی هستند و مناسب اولتک نیستند. ناجحان نیز بر مثنی دلالت می‌کند و برای اولاد مناسب نیست.
گزینه ۳) الطالبات جواب مناسب، ولی ضمیر (هم و ناجحات) نامناسبند.
گزینه ۴) الطالب با ناجحات مطابقت ندارد و ضمیر هم نیز مناسب نیست، البته (ناجحات) با اولاد مطابقت دارد.
یادمون باشه: اجزاء جمله باید با هم مطابقت داشته باشند.
۲۰. گزینه ۱ زیرا «تَشْرِكُونَ» در باب (إفعال) است پس همزه‌ی امر در آن فتحه می‌گیرد.
۲۱. گزینه ۳ پس از این‌که دوزخیان دچار عذاب شدند، ناله حسرتشان بلند می‌شود و می‌گویند: «ای کاش ما خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر او را اطاعت می‌کردیم».
۲۲. گزینه ۱ آتش جهنم (دوزخ) حاصل عمل خود انسان‌ها است و برای همین، از درون جان آن‌ها شعله می‌کشد.
بالاترین نعمت بهشت، رسیدن به مقام خشنودی خدا است که نیکوکاران و رستگاران برای خود می‌یابند و از این رستگاری بزرگ مسرورند.
۲۳. گزینه ۱ گاهی پاداش و کیفر محصول طبیعی خود عمل است و انسان‌ها نمی‌توانند آن را تغییر دهند، بلکه باید خود را با آن هماهنگ کنند و با آگاهی کامل از آن برنامه زندگی خود را تنظیم و سعادت زندگی خویش را تأمین کنند.
۲۴. گزینه ۱ ■ دوزخیان گاهی دیگران را مقصر می‌شمارند و می‌گویند: شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند.
■ شیطان می‌گوید من فقط شما را فراخواندم و شما نیز مرا پذیرفتید. ← ویژگی اراده آدمی در حیات دنیایی
۲۵. گزینه ۲ بهشتیان با خدا هم‌صحبت‌اند و به جمله «خدا! تو پاک و منزهی» مترنم‌اند. مقام هم‌صحبتی با خدا که همان لقا و خشنودی اوست، بالاترین درجه بهشت است. علاوه بر این، بالاترین نعمت بهشت، یعنی رسیدن به مقام خشنودی خدا را برای خود می‌یابند و از این رستگاری بزرگ مسرورند.
۲۶. گزینه ۴ یکی از بهترین زمان‌ها برای محاسبه و ارزیابی (محاسبه سالانه) شب‌های قدر ماه مبارک رمضان است تا بتوانیم بر اساس آن، تصمیم‌های بهتری برای آینده بگیریم. پیامبر اکرم (ص) در این باره می‌فرماید: «به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از این‌که به حساب شما برسند».

۲۷. گزینه ۳ برای حرکت در مسیر هدف وجود اسوه ها و الگوهایی که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده اند، بسیار ضروری است. زیرا وجود این الگوها، اولاً به ما ثابت می کند که این راه موفقیت آمیز است، ثانیاً می توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم تر اینکه می توان از آنان کمک گرفت و با دنباله روی از آنان سریع تر به هدف رسید.
۲۸. گزینه ۴ در اولین اقدام در اقدامات مربوط به گام گذاشتن در مسیر بندگی و اطاعت خدا هر قدر عزم قوی تر باشد، رسیدن به هدف آسان تر است، استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی ها برای رسیدن به آن هدف، از آثار عزم قوی است.
۲۹. گزینه ۱ یکی از اقدامات برای گام برداشتن در مسیر بندگی و اطاعت خدا و هم چنین برای ثابت قدم ماندن در این راه، محاسبه و ارزیابی است. بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق شده ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکر گزار او باشیم؛ زیرا می دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان هاست. و اما اگر معلوم شود که در مراقبت از خود سستی ورزیده ایم، خود را سرزنش می کنیم و مورد عتاب قرار می دهیم و از خداوند طلب بخشش کرده و با تصمیم قوی تر، دوباره با خدا عهد بسته و وارد عمل می شویم.
۳۰. گزینه ۳ در عرصه قیامت تصویر اعمال انسان یا گزارشی از عمل انسان نمایش داده نمی شود، بلکه خود عمل نمایان می شود و هر کس عین عمل خود را می بیند.
۳۱. گزینه ۱

was just thinking

- این عجیبی که تو تماس گرفتی چون همین الان داشتیم به تو فکر می کردم. هنگامی که به تو فکر می کردم (استمراری) زنگ زدی (ساده). (دو عمل همزمان در گذشته)
۳۲. گزینه ۲ «امیر زبیر از برادرش می نویسد»، با توجه به اینکه علی در نوشتن با برادرش مقایسه می شود. از فرم تفضیلی استفاده می شود. دقت کنید چون نوشتن این دو با هم مقایسه می شود به قید نیاز داریم و نه صفت.
۳۳. گزینه ۳

at the time

- آن موقع داشتیم حمام می کردم، بنابراین صدای زنگ در را نشنیدیم. باتوجه به معنی گزینه ها جواب گزینه ی C است.
- a: زمانی b: در حال حاضر c: آن موقع d: به موقع
۳۴. گزینه ۳

herself

- آن خانم های مسن خودشان تمام نظافت را انجام دادند. کسی نبود که به آنها کمک کند. حواسمان باشد که women اسم جمع woman است پس ضمیر تاکیدی آن نیز باید جمع باشد.
۳۵. گزینه ۳

was watching / was

- هنگامی که زهرا برنامه تلویزیونی مورد علاقه اش را نگاه می کرد، برق رفت. دو عمل همزمان در گذشته که یکی استمراری و دیگری ساده است.
۳۶. گزینه ۲ ما تحقیقاتی برای یافتن ارزان ترین راه برای سفر به آنجا انجام دادیم.
- ۱: ساختن ۲: انجام دادن ۳: گرفتن ۴: بردن
۳۷. گزینه ۴ همه می دانند که هیچ موفقیتی بدون سخت کوشی ممکن نیست.
- ۱: تحقیق ۲: باور ۳: وسیله ۴: موفقیت
۳۸. گزینه ۴

hope

- امیدوارم بدانی داری چیکار می کنی؟ hope نمی تواند به شکل استمراری بکار رود چون یک فعل انتزاعی است. در ضمن باتوجه به فعل جمله ی دوم، جمله ی اول نیز باید حال ساده باشد.
۳۹. گزینه ۴

as

- موفق شدم با «کارل»، دقیقاً هنگامیکه داشت آنجا را ترک می کرد، ملاقات کنم.
- 'as' به معنی "هنگامی که، وقتی که" دقیقاً همان while است که برای افعال دو جمله در زمان گذشته استفاده می شود، که مانند while بعد از as گذشته استمراری بکار می بریم.
۴۰. گزینه ۲ من هنوز هم بر این باورم که اگر قصد موفقیت فیلم را داریم، نیاز به اسامی (معروف) در آن داریم.
- ۱: ابزار، وسایل ۲: اسامی ۳: بیماران ۴: باورها

پاسخنامه تشریحی

۴۱. گزینه ۱ علم آمار نحوه گردآوری، سازمان‌دهی تحلیل و تفسیر اطلاعات است.

۴۲. گزینه ۴ نوع تمام متغیرهای داده شده، کیفی است ولی مقیاس اندازه‌گیری گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ ترتیبی و مقیاس اندازه‌گیری گزینه (۴) اسمی است. چون وضعیت تأهل، ترتیب نیست.

۴۳. گزینه ۴ در حالت کلی سرشماری وقتی انجام می‌شود که نمونه برابر با جامعه باشد نه زیرمجموعه آن.

۴۴. گزینه ۱

$$\text{مجموع داده‌های اولیه} = \text{تعداد} \times \text{میانگین} = ۳۲,۵ \times ۱۰ = ۳۲۵$$

$$\text{مجموع جدید} = ۳۲۵ - ۴۰ - ۴۰ = ۲۴۵$$

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{\text{مجموع جدید}}{\text{تعداد جدید}} = \frac{۲۴۵}{۸} = ۳۱,۲۵$$

۴۵. گزینه ۳ طبق فرض مسأله داریم:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \Rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_n = n\bar{x}$$

حال میانگین داده‌های جدید را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x}' = \frac{(x_1 + \bar{x}) + (x_2 + 2\bar{x}) + \dots + (x_n + n\bar{x})}{n}$$

$$\Rightarrow \bar{x}' = \frac{(x_1 + x_2 + \dots + x_n) + (\bar{x} + 2\bar{x} + \dots + n\bar{x})}{n}$$

$$\Rightarrow \bar{x}' = \frac{n\bar{x} + \bar{x}(1 + 2 + 3 + \dots + n)}{n} = \frac{n\bar{x} + \frac{n(n+1)}{2}\bar{x}}{n}$$

$$\Rightarrow \bar{x}' = \frac{\cancel{n}\bar{x}(1 + \frac{n+1}{2})}{\cancel{n}} = \left(\frac{n+3}{2}\right)\bar{x}$$

۴۶. گزینه ۲ چون انواع یک متغیر تصادفی عبارتست از کیفی اسمی، کیفی ترتیبی، کمی فاصله‌ای و کمی نسبی، بنابراین خود این متغیر (نوع متغیر تصادفی) کیفی اسمی، به حساب می‌آید.

۴۷. گزینه ۴ تقریباً واضح است! ولی با ملاحظه، مطلوب‌ترین برداشت را ایجاد می‌کنند. دومی را باید با مشاهده بررسی کرد و سومی هم که مشخص است به داده‌های ثبت شده مراجعه می‌کنیم.

۴۸. گزینه ۲ پارامتر ثابت و آماره متغیر است.

۴۹. گزینه ۱ چهار عدد زوج متوالی را x و $x+2$ و $x+4$ و $x+6$ در نظر می‌گیریم. داریم:

$$x + (x+2) + (x+4) + (x+6) = 44 \Rightarrow 4x = 34 \rightarrow x = 8$$

بنابراین اعداد عبارت‌اند از: ۸ و ۱۰ و ۱۲ و ۱۴

$$\text{میانگین} = \frac{8 + 10 + 12 + 14}{4} = \frac{44}{4} = 11$$

$$\text{میانۀ} = \frac{10 + 12}{2} = \frac{22}{2} = 11$$

$$\text{اختلاف میانۀ و میانگین} \Rightarrow 11 - 11 = 0$$

۵۰. گزینه ۴ از میزان تحصیلات افراد برای دسته‌بندی افراد استفاده می‌کنیم و از جنس غیر عدد هستند، لذا نوع متغیر، کیفی است ولی چون دارای نوعی ترتیب است (دیپلم، فوق‌دیپلم و لیسانس و...) مقیاس اندازه‌گیری آن ترتیبی است.

۵۱. گزینه ۳ آن داده‌ای که به عدد میانگین نزدیکتر است را اگر حذف کنیم، کمترین تغییر در میانگین حاصل می‌شود. پس میانگین اولیه را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{14 + 12 + 12 + 11 + 13 + 12 + 14}{7} \approx 12,6$$

نزدیکترین داده به عدد میانگین، ۱۳ است.

۵۲. گزینه ۴

$$17 = \frac{29 + x + 3 + 9 + 37 + 8 + 17 + 14}{8} \Rightarrow 8 \times 17 = x + 117 \Rightarrow x = 19$$

حال داده‌ها را با توجه به مقدار x مرتب می‌کنیم (از کوچک به بزرگ)

$$3, 8, 9, 14, 17, 19, 29, 37$$

$$Q_2 = \frac{14 + 17}{2} = 15,5$$

تعداد داده‌ها زوج است، پس:

۵۳. گزینه ۳ در میان گزینه‌ها، فقط جنسیت افراد را نمی‌توان اندازه‌گیری کرد.

۵۴. گزینه ۴ برای به دست آوردن تقاطع سهمی با محور x باید در معادله $y = 0$ قرار دهیم.

دقت رچه تخصصی دهم انسانی

$$y = x^2 - 2x + 2 \xrightarrow{y=0} x^2 - 2x + 2 = 0 \rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 4 - 4(1)(2) = 4 - 8 < -4$$

با توجه به این که $\Delta < 0$ است، معلوم می‌شود این معادله هیچ جوابی ندارد، بنابراین نمودار آن محور x ها را در هیچ نقطه‌ای قطع نمی‌کند.

۵۵. گزینه ۲

$$\bar{x} = \frac{(3 \times 2) + (5 \times 4) + (x \times 5) + (10 \times 7)}{2 + 4 + 5 + 7} = \frac{96 + 5x}{18}$$

خارج کردن داده‌ها از حالت جدولی

$$\rightarrow 3, 3, 5, 5, 5, 5, x, x, x, x, 10, 10, 10, 10, 10, 10, 10$$

$$\downarrow$$

$$\text{میانگین} = \frac{x+x}{2} = x$$

$$\text{میانگین} = \frac{96 + 5x}{18} = x \Rightarrow 96 + 5x = 18x$$

$$18x - 5x = 96 \Rightarrow 13x = 96 \Rightarrow x = \frac{96}{13}$$

۵۶. گزینه ۱

افراد بیکار + افراد شاغل = جمعیت فعال

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

(الف)

$$\frac{300}{1500 + 300} = \frac{1}{6} \text{ یا } 16\%$$

(ب) برای کاهش نرخ بیکاری از ۱۶٪ به ۱۰٪ باید میزان افراد بیکار (به میزان x واحد) کاهش پیدا کند بنابراین در صورتی که تعداد افراد بیکار از ۳۰۰ نفر به ۱۸۰ نفر برسد، نرخ بیکاری می‌شود.

$$\frac{300 - x}{1800} = 10\%$$

$$\frac{300 - x}{1800} = \frac{1}{10} \rightarrow 3000 - 100x = 1800$$

$$1200 = 100x$$

$$120 = x$$

$$300x - 300 - 120 - 180$$

(ج)

$$1800 = 300 + 1500$$

۵۷. گزینه ۱ به سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای کنترل پول و حفظ ارزش آن اعمال می‌کند، سیاست‌های پولی می‌گویند. سیاست‌های پولی معمولاً به دو شکل انجام می‌پذیرد:

۱- کاهش حجم پول در گردش ۲- افزایش حجم پول در گردش

۵۸. گزینه ۱ در سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت) که جزء سیاست انقباضی پول است، بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت از مقدار پول در دست مردم بکاهد.

۵۹. گزینه ۲

$$Cp_i = \frac{\text{هزینه سبد بازار در ابتدای سال} - \text{هزینه سبد بازار در انتهای سال}}{\text{هزینه سبد بازار در ابتدای سال}} \times 100$$

$$B \text{ کالای } Cp_i = \frac{442,500 - 370,000}{370,000} \times 100 = \frac{95,500}{370,000} \times 100 = 25\%$$

$$A \text{ کالای } \rightarrow \frac{25}{100} = \frac{96,000 - \text{هزینه سبد بازار در ابتدای سال}}{\text{هزینه سبد بازار در ابتدای سال}} \rightarrow \frac{25}{100}(x) = 96,000 - x \Rightarrow 1,25x = 96,000 \Rightarrow x = 76,800 \text{ ریال}$$

$$C \text{ کالای } \rightarrow \frac{25}{100} = \frac{290,500 - \text{هزینه سبد بازار در انتهای سال}}{290,500} \Rightarrow \frac{25}{100} \times 290,500 = \text{هزینه سبد بازار در انتهای سال}$$

$$\Rightarrow 72,625 = \text{هزینه سبد بازار در انتهای سال} \Rightarrow 290,500 - 72,625 = 217,875$$

۶۰. گزینه ۴ (الف) شاخص قیمت کالاها و خدماتی است که مردم، بیشتر مصرف می‌کنند. قیمت هر یک از این کالاها و خدمات را در یک (ضرب اهمیت) ضرب می‌کنند زیرا اهمیت کالاها و خدمات با هم برابر نیست و برخی از آن‌ها مانند «نان» مهم‌ترند پس در عدد بزرگتری ضرب می‌شود.

(ب) دولت در شرایط تورمی از سیاست بازار باز پیروی می‌کند.

۶۱. گزینه ۲ - به هنگام تورم، ارزش پول و قدرت خرید پول در آینده پایین‌تر می‌آید و در این حالت، هیچ فروشنده‌ای نسیه یا قسطی (پرداخت آتی) کالای خود را نمی‌فروشد.

- پس‌انداز کردن پول برای نیازهای پیش‌بینی نشده‌ای چون بیماری، تجارت و ... در آینده است.

- هنگامی که ارزش هر کالایی را با پول می‌سنجیم، مبادله کردن راحت و آسان می‌شود.

۶۲. گزینه ۴ الف) دقت کنید: علت به وجود آمدن تورم این است که تعادل بین تقاضای کل (یا حجم پول در گردش) و عرضهٔ کل (یا میزان کالاها و خدمات موجود در جامعه) به هم بخورد و میزان پولی که چاپ شده است از میزان کالاها و خدمات بیشتر شود. بررسی سایر گزینه‌ها: همهٔ نتایج و پیامدهای تورمند نه علت تورم. اتفاق‌هایی که پیش می‌آید: کاهش ارزش پول، کاهش قدرت خرید پول و بالا رفتن قیمت‌هاست.
- ب) پول‌های الکترونیکی مانند بیت کوین و گرام و ... همه مجازی هستند و هیچ کدام «فیزیکی» وجود ندارند. (به شکل اسکناس و سکه وجود ندارند.) و به شکل عدد و ارقام در تلفن همراه قابل ثبت و ضبط است و نه به شکل فیزیکی
۶۳. گزینه ۱ «گزینهٔ ۱» الف): «اولین پول» همان «پول کالایی» بود پس هر ۴ گزینه درست است.
- در ایران ← غلات در تبت ← چای
- ب) این موسسه‌ها با چاپ اسکناس (پول کاغذی) قدرت خلق اعتبار پیدا کردند و برخی از آنان نیز از این فرصت سوء استفاده کردند.
۶۴. گزینه ۳ الف) با افزایش قیمت‌ها، پول بی‌ارزش می‌شود و قدرت خرید خود را از دست می‌دهد.
- ب) امروزه پشتوانهٔ پول، قدرت اقتصادی کشورها و اعتماد و اطمینانی است که مردم به پول دارند و وقتی قیمت‌ها خیلی بالا برود و جنگ و ... اتفاق بیفتد، اعتماد مردم به اسکناس‌ها از بین می‌رود. پ) بالا رفتن دو روزه یا یک ماهه و موقت قیمت‌ها «تورم» نامیده نمی‌شود، بلکه وقتی مداوم، پرنوسان و بی‌رویه باشد «تورم» است.
۶۵. گزینه ۴ در فقر نسبی درآمد افراد نسبت به یکدیگر سنجیده می‌شود (افرادی که درآمد کمتری دارند نسبت به افراد با درآمد بالاتر فقیر محسوب می‌شوند)؛ بنابراین می‌گوییم سطح فقر از یک کشور به کشور دیگر یا از زمانی به زمان دیگر متفاوت است.
۶۶. گزینه ۱ یکی از وظایف دولت‌ها در هر کشوری، اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت است. دولت‌ها موظف‌اند از طریق حمایت از شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد، با فقر و بیکاری مبارزه کنند. مردم نیز برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر مسئولیت دارند. آنها می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمک‌های مردمی و نیز تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و فعالیت‌های جهادی، از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.
۶۷. گزینه ۳ بیکاری اصطلاحاً: کسانی که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجوی کار هستند. بیکاری ساختاری: بیکاری ناشی از عدم تطبیق مهارت‌ها بیکاری دوره‌ای: بیکاری ناشی از رکود اقتصادی و کاهش تولید در یک کشور بیکاری فصلی: بیکاری ناشی از تغییرات فصلی
۶۸. گزینه ۱ کسانی که در ازای کاری که انجام می‌دهند دستمزد یا حقوق می‌گیرند، شاغل محسوب می‌شوند. این شغل می‌تواند تمام‌وقت یا پاره‌وقت باشد - بیکار کسی است که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در جست‌وجوی کار است اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند، بنابراین کسانی که دانش‌آموز و دانشجو هستند و یا بازنشسته و خانه‌دار که دنبال کار نمی‌گردند، بیکار محسوب نمی‌شوند.
۶۹. گزینه ۲ الف) دانش‌آموز بیکار محسوب نمی‌شود. ب) دانشجو بیکار محسوب نمی‌شود. ج) خانم میرزایی به دلیل قرار گرفتن در شرایط بد اقتصادی (بیکاری دوره‌ای)، مجبور به تعطیلی موقت شده است. د) آقای رضایی به دلیل استعفا و جابه‌جایی از یک شغل به شغل دیگر، بیکار محسوب می‌شود. ه) خانه‌دار بیکار محسوب نمی‌شود. و) بیکاری آقای عباسی، بیکاری فصلی است که در بعضی از کسب و کارها به دلیل تغییرات فصلی رخ می‌دهد.
۷۰. گزینه ۱ عرضه‌کنندهٔ نیروی کار همان کارگرانی هستند که با نیروی بدنی و یا فکری خود محصول یا خدمتی را تولید می‌کنند و حاضرند کار خود را در اختیار تقاضاکنندگان کار قرار دهند. تقاضاکنندگان نیروی کار، صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند و گاهی در اقتصاد به آنها کارفرما هم می‌گویند.
۷۱. گزینه ۱ مناجات ← م / نا / جات / خواندن ← خان / ذن /
- همیشه ← ه / می / ش / رفیق ← ز / فیق
- U - U U - U
- نکته: صامت «ن» بعد از مصوت بلند، هجای کشیده نمی‌سازد، بلکه بلند محسوب می‌شود.
۷۲. گزینه ۲ م / را / تا / کی / ف / لک / زن / جور / دا / رد
- U -
- ز / رو / ی / دل / ب / رم / مه / جور / دا / رد
- U -
۷۳. گزینه ۲ واحد وزن در شعر فارسی و در بسیاری از زبان‌های دیگر مصراع است.
۷۴. گزینه ۱ در این دوره بیشتر نثرها علمی هستند.
۷۵. گزینه ۳ در سبک‌شناسی، کاری به زبان نداریم.
۷۶. گزینه ۲ تحوّل سبک شعر در نیمهٔ دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم، مقدمهٔ ظهور سبک عراقی شد.
۷۷. گزینه ۴ دورهٔ سامانی و دورهٔ ساده‌نویسی ارتباطی به سبک‌شناسی شعر ندارند.
۷۸. گزینه ۱ ناصر خسرو نمایندهٔ شعر اندرزی، رودکی نمایندهٔ شعر غنایی، فردوسی نمایندهٔ شعر حماسی و کسایی نمایندهٔ شعر اندرزی هستند.
۷۹. گزینه ۴ سیاست‌نامه از کتاب‌های دورهٔ غزنوی و سلجوقی است، اما آثار دیگر ذکر شده همگی در دورهٔ سامانی نگاشته شدند.
۸۰. گزینه ۲ در این گزینه ویژگی زبانی این دوره ذکر شده است؛ اما در گزینه‌های دیگر ویژگی‌های ادبی این دوره آمده است.

۸۱. گزینه ۱ این دو بیت به روایت «چهارمقاله» نخستین شعر پارسی و سرودهٔ حنظلهٔ بادغیسی است. می‌دانیم که نخستین سبک پارسی، سبک خراسانی است.
۸۲. گزینه ۲ ترتیب زمانی فقط در این گزینه به صورت درست آمده است.
۸۳. گزینه ۳ پا / ی / مز / عش / ق / ت / ث / در / سن / گا / م / دست
۸۴. گزینه ۱

دل	بَر	ة	نوز	ما	را	از	خُد	ن	می	ش	ما	رد
-	-	U	U-	-	-	-	-	U	-	U	-	-

(۹ هجای بلند)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲:

عش	ق	ت	را	خُرد	ن	با	بَد	ش	مُرد
-	U	U	-	U-	U	-	-	U	U-

(۵ هجای بلند)

گزینهٔ ۳:

از	وص	ل	ت	آ	ت	ش	چ	گَر	خی	زد
-	-	U	U	-	U	U	U	-	-	-

(۶ هجای بلند)

گزینهٔ ۴:

م	را	تأ	ثی	ر	عش	قَت	بر	د	لا	مد
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

(۸ هجای بلند)

۸۵. گزینه ۳ با تحوُّلی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، این قالب شعری به اوج رسید و باعث شد شاعران بزرگی در آن ظهور کنند.
۸۶. گزینه ۳ دو مورد از جنگ‌های ساسانیان با رومیان در زمان شاپور یکم اتفاق افتاد که در یک از آن‌ها گردیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والرینوس امپراتور روم به اسارت درآمد.
۸۷. گزینه ۱ هجوم مکرر اقوام بیابانگرد از مسائلی بود که همواره ساسانیان را به زحمت می‌انداخت و یزدگرد سوم آخرین فرمانروای ساسانی بود.
۸۸. گزینه ۱ یورش‌های مکرر قبایل بیابانگرد به مرزهای ایران از جمله مشکلات خارجی حکومت ساسانی در ابتدای حاکمیت آن‌ها بوده است.
۸۹. گزینه ۳ پس از جنگ حران، اشکانیان و رومیان بارها به سر تسلط به سرزمین‌های ارمنستان و مرزهای سوریه با هم جنگیدند.
۹۰. گزینه ۴ به دلیل رقابت و درگیری با جانشینان اسکندر در مصر، عمده توجه سلوکیان به منطق غربی قلمرو خودشان بود.
۹۱. گزینه ۱ سلوکوس خود را نیکاتور می‌خواند و انطاکیه پایتخت حکومت او در شمال سوریه بود.
۹۲. گزینه ۴ اصلاحات انوشیروان نتوانست مسائل و مشکلات داخلی حکومت ساسانی را برای همیشه حل کند.
۹۳. گزینه ۳ اشکانیان با آسان‌گیری و مداراجویی فرهنگی و دینی، اقوام و فرقه‌های دینی و گوناگون و حتی یونانی‌تباران ایران را که در سراسر قلمرو پراکنده بودند، در کنار یکدیگر حفظ کردند.
۹۴. گزینه ۴ شهر سددروازه که یونانیان به آن هکتام پلیس می‌گفتند از پایتخت‌های اشکانیان بوده است.
۹۵. گزینه ۳ ارشک بنیان‌گذار سلسله اشکانی بود که در ناحیه قوچان بر فرمانروای سلوکی شورش بر پا کرد.
۹۶. گزینه ۱ قانون ۷۰ زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد. ساختمان جمعیت، ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد.
۹۷. گزینه ۲ جمعیت کرهٔ زمین از لحاظ نسبت جنسی (نسبت مردان به زنان) جز در زمان‌های خاص تفاوت چندانی ندارد. متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی هر کشور از لحاظ سنی، جمعیت را به گروه‌های مختلفی دسته‌بندی کرده‌اند.
۹۸. گزینه ۳

$$\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید} = \frac{\text{رشد طبیعی جمعیت}}{\text{کل جمعیت}} \times 100$$

$$\frac{70}{\text{نرخ رشد جمعیت}} = \text{مدت دو برابر شدن جمعیت}$$

$$\frac{2,430,000 - 6,700,000}{80,000,000} \times 100 = 2,2$$

$$\frac{70}{2,2} = 31,8 \rightarrow \text{حدود ۳۲ سال}$$

۹۹. گزینه ۳ سیاست کنترل جمعیت نباید به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند؛ زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعهٔ اقتصادی جامعه خواهد بود.
- میزان رشد جمعیت در برنامه‌ریزی ملی کشورها نقش دارد. سیاست‌های کاهش جمعیت سبب کاهش رشد در سال ۱۳۹۰ (۱,۴ درصد) شد.

۱۰۰. گزینه ۲

$$\frac{825000 - 385000}{4000000} \times 100 = 1,1$$

۱۰۱. گزینه ۲ جمعیت کرهٔ زمین از لحاظ نسبت جنسی جز در زمان‌های خاص تفاوت چندانی ندارد. نسبت جنسی عبارت است از نسبت مردان به زنان ضربدر ۱۰۰؛ یعنی، تعداد مردانی که در مقابل هر ۱۰۰ زن قرار می‌گیرند.

۱۰۲. گزینه ۴

$$\frac{3500000 - 2000000}{6000000} \times 100 = 2,5$$

$$\frac{70}{2,5} = -28$$

۱۰۳. گزینه ۳ در دهه‌های اخیر دولت‌ها پیوسته سعی کرده‌اند میزان رشد جمعیت را کنترل کنند. در دهه‌های اخیر بر اثر گسترش بهداشت و واکسیناسیون، لوله‌کشی و بهبود آب آشامیدنی، رونق صادرات نفت و واردات مواد غذایی؛ میزان مرگ‌ومیر کاهش یافته و سبب افزایش سریع جمعیت شده است.

۱۰۴. گزینه ۱ - سیاست‌های کاهش جمعیت می‌تواند مشکلاتی ایجاد کند که از جمله می‌توان به برهم خوردن تعادل جمعیتی، کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی کشور اشاره کرد. - اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند؛ زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

۱۰۵. گزینه ۳ عوامل انسانی اثر گذار بر پراکندگی جمعیت عبارتند از: حمل و نقل و ارتباطات، سرمایه و فناوری، پیشینه و سابقه تاریخی.

۱۰۶. گزینه ۴ برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر می‌کنند؛ مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی، دارایی و ... اوست. ولی برخی ویژگی‌ها تغییر نمی‌کنند؛ مانند زمان و مکان تولد و ... هر فردی در طول زندگی خود، تغییرات هویتی بسیاری را پشت سر می‌گذارد. ولی خود می‌داند همان شخصی است که همه آن تغییرات را سپری کرده است. شهری بودن یک ویژگی ثابت است، ولی امین بودن و مدیر بودن، ویژگی‌های متغیر هستند.

فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد. امین بودن، یک ویژگی فردی و مدیر بودن و شهری بودن ویژگی‌های اجتماعی هستند. افراد در بدو تولد، هویت اجتماعی انتسابی خود را به صورت انفعالی در محیط خانواده و ... می‌پذیرند.

با گذر زمان، آن‌ها به گونه‌ای فعال با محیط اجتماعی خود برخورد می‌کنند؛ هویت اکتسابی خود را به دست می‌آورند و متناسب با این هویت اجتماعی جدید، از موقعیت اجتماعی جدیدی برخوردار می‌شوند. شهری بودن یک ویژگی انتسابی و امین بودن و مدیر بودن، ویژگی‌های اکتسابی هستند.

۱۰۷. گزینه ۱ منظور از موقعیت اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

۱۰۸. گزینه ۱ در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

۱۰۹. گزینه ۱ تعریف تحرک اجتماعی؛ جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر را تحرک اجتماعی می‌گویند.

۱۱۰. گزینه ۴ کارمندی که از یک بخش به بخش دیگر انتقال پیدا می‌کند تحرک اجتماعی افقی دارد. یعنی موقعیت اجتماعی او تغییر نکرده است.

۱۱۱. گزینه ۳ در جوامع سکولار و دنیوی، امکان رأی دادن به قوانین الهی وجود ندارد.

۱۱۲. گزینه ۲ افراد در بدو تولد، هویت اجتماعی انتسابی خود را به صورت انفعالی در محیط خانواده و ... می‌پذیرند.

۱۱۳. گزینه ۱ - تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.

- تزلزل فرهنگی می‌تواند به بحران هویت منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

- اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود. در آن صورت تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند و به صورت تحولات فرهنگی در می‌آیند.

۱۱۴. گزینه ۴ هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد. هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌های مواجه می‌شود. گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد، این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. تزلزل فرهنگی نیز می‌تواند به بحران هویت منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

۱۱۵. گزینه ۱ هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است.

۱۱۶. گزینه ۲ تحول جامعه جاهلی به جامعه نبوی، تحول فرهنگی مثبت و تحول جامعه نبوی به جامعه اموی، تحول فرهنگی منفی است.

۱۱۷. گزینه ۲ بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

۱۱۸. گزینه ۳ تزلزل فرهنگی می‌تواند به «بحران هویت» منجر شود.

۱۱۹. گزینه ۳ تعریف تحول فرهنگی: به تغییرات اساسی در جهان اجتماعی که هویت اجتماعی را متحول می‌کند، تحول فرهنگی می‌گویند.

۱۲۰. گزینه ۴ هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۱۲۱. گزینه ۴ منشا مغالطه‌های خطای نگارشی، حرکت گذاری، قواعد نقطه گذاری (رعایت علائم سجاوندی) و غلط‌های املائی است.

۱۲۲. گزینه ۲ اگر جمله‌ای دلالت بر شخص معینی داشته باشد، جمله شخصی است. در این عبارت چون (او) به قرینه لفظی حذف شده است، بر این امر اشاره دارد و جمله شخصی محسوب می‌شود.

گزینه ۱؛ چون به صورت امری بیان شده است اصلاً قضیه محسوب نمی‌شود.

۱۲۳. گزینه ۲ دلایل رد گزینه‌ها:

گزینه ۱؛ وظیفه منطق فقط بررسی و بیان قواعد و شرایط تعریف صحیح است.

گزینه ۳؛ شناخت مفاهیم ممکن است با حواس هم باشد و لزوماً با تعریف نیست.

گزینه ۴؛ استفاده از تعریف در فرهنگ لغات نشان‌دهنده کاربرد منطق نمی‌باشد.

۱۲۴. گزینه ۲ مواد و مصالح علم ما از طریق سایر علوم تأمین می‌شود.

۱۲۵. گزینه ۲ حافظ شیرازی به شخص خاصی اشاره دارد؛ اما نماز ظهر دارای مصادیق متعدد است.

۱۲۶. گزینه ۳ در گزینه ۱ دیوان شرقی غربی - نام دیوان گوته - در گزینه ۲ کعبه و در گزینه ۴ دعای کمیل جزئی هستند.

۱۲۷. گزینه ۴ قضیه اول: «هر کس (موضوع) آورنده وسیله با خود (محمول)،

قضیه دوم: «این سی مرغ (موضوع) آن سیمرغ (محمول)،

۱۲۸. گزینه ۴ در قضایای حملی چیزی را به چیزی نسبت داده یا از آن سلب می‌کند، البته بدون هیچ شرطی.
۱۲۹. گزینه ۴ تصورات مسجد، سیاره، نماز ظهر «کلی» هستند.
۱۳۰. گزینه ۱ برای رسیدن به دانش‌های جدید (یعنی همان تصور و تصدیق‌های جدید) به اندیشه کردن (همان استدلال یا تعریف کردن) نیازمند هستیم.
۱۳۱. گزینه ۱ علم منطق ابداعی نیست یعنی کسی آن را اختراع نکرده است بلکه قواعد آن را کشف کرده‌اند.
۱۳۲. گزینه ۱ رابطه قضیه اول و دوم تضاد است و برای به دست آوردن یک قضیه کلی تنها سور آن را تغییر می‌دهیم. همهٔ بچه‌ها بازیگوش هستند ← هیچ بچه‌ای بازیگوش نیست. رابطه قضیه اول با سوم هم عکس مستوی است. در اینجا تنها موضوع و محمول جابه‌جا شده است و کیف قضیه ثابت است. (موجبه کلی تبدیل می‌شود به موجبه جزئی) همهٔ بچه‌ها بازیگوش هستند ← بعضی بازیگوش‌ها بچه هستند.
۱۳۳. گزینه ۱ استدلال پاسخ به چرایی است و تعریف پاسخی به چیستی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) در تعریف از تصورات معلوم و در استدلال از تصدیقات معلوم استفاده می‌کنیم (رد گزینه ۴)
۱۳۴. گزینه ۴ دانش منطق برای توضیح و روشن ساختن چگونگی و ماهیت شناخت انسان کاربرد دارد. دلایل رد گزینه‌ها:
- گزینه ۱: منطق دانشی است که چیستی و چگونگی قواعد ذهن را بررسی می‌کند، نه چیستی خود ذهن را.
- گزینه ۲: منطق صورت اندیشه‌ها را ارزیابی می‌کند و از علوم دیگر بهره‌ای نمی‌برد.
- گزینه ۳: قواعد منطقی قابل ابداع شدن نیست؛ بلکه توسط منطق دانان کشف شده‌اند.
۱۳۵. گزینه ۲ قبل از آن که بخواهیم به تعریف بپردازیم باید با مفاهیم و الفاظ آشنا باشیم.